

Kirkkonummen kunta
Kirjaamo@kirkkonummi.fi
VIITE: Lausuntopyyntö
ASIA: 1306/10.02.03/2019

14.12.2020

Kirkkonummen ympäristöyhdistys ry
% Laura Räsänen, puheenjohtaja
Tinanpellontie 61
02430 Masala
laura.rasanen@kotikone.fi

Lausunto Veikkolanpuro II asemakaavaehdotuksesta

Kirkkonummen ympäristöyhdistys kiittää kuntaa lausuntopyyntöstä ja toteaa lausuntoon seuraavaa.

Kaava-alueen luontoarvoista

Kirkkonummen ympäristöyhdistyksen omat sekä Suomen luonnonsuojeluliiton Uudenmaan piirin luontoasiantuntijat ovat 2019 perehtyneet kaava-alueen metsien luonto- ja lajistoarvoihin. Maastokäynnit ovat suuntautuneet pääosin rakennettavaksi kaavailluille alueille. Tehtyjen maastokäyntien havaintojen perusteella on todettava, että kaavan luontoselvityksissä ei ole riittävässä määrin selvitetty tai tunnistettu kaava-alueen metsien keskeisimpiä luontotyyppi- ja lajistoarvoja. Alueen merkitys liito-oraville on tunnistettu selvityksen tilanteen mukaisesti, sen sijaan tunnistamatta on jäänyt alueella säilynyt merkittävä arvokkaiden metsäluontotyyppien keskittymä sekä siihen liittyvät huomattavat lajistoarvot.

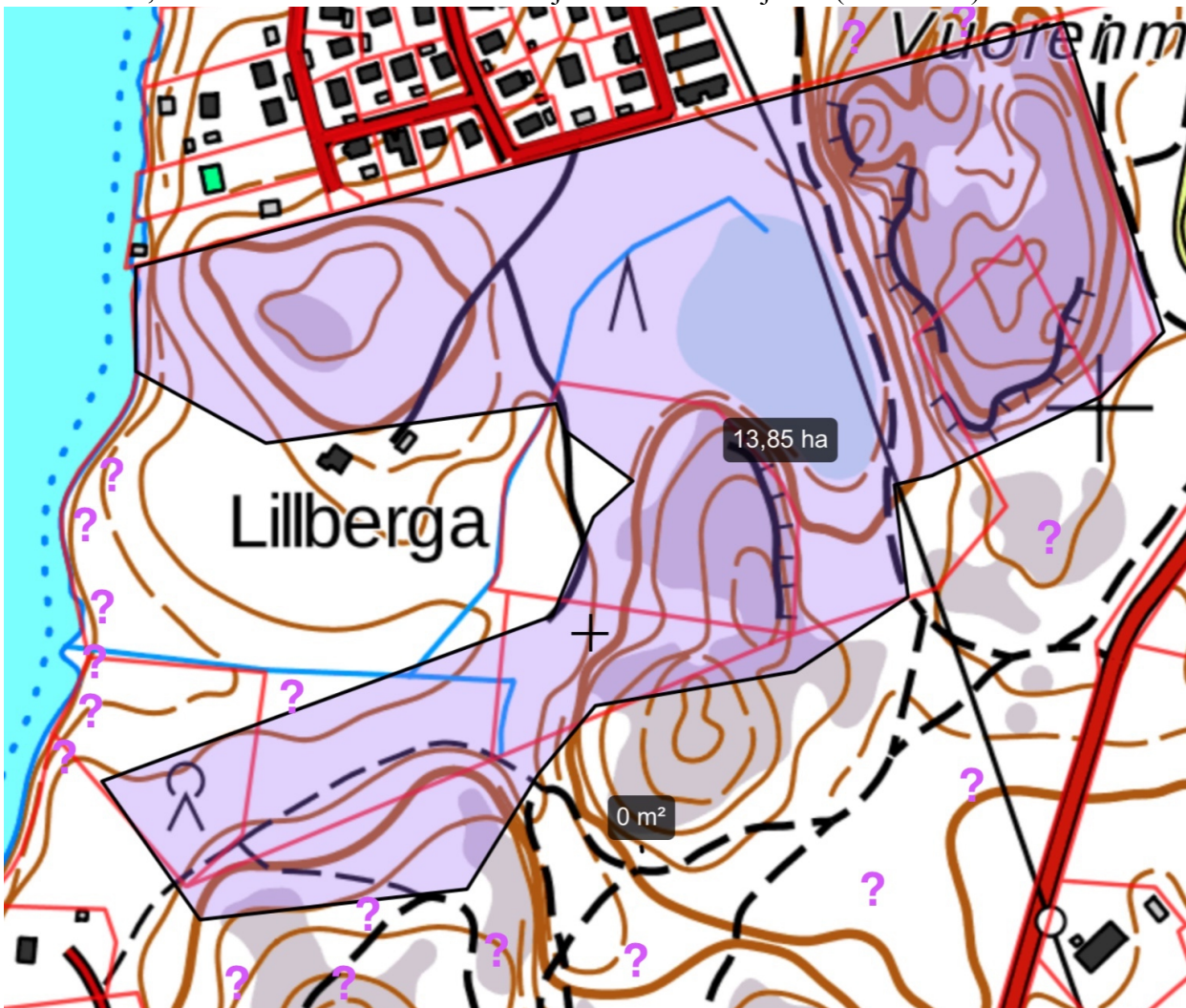

Kortteleiden 267, 269 alle jäävää aluetta länteenpäin kuvattuina, METSO I kangaskorpea, kuva: Laura Räsänen

Kaava-alueelle sijoittuva yhtenäinen, lahoppuustoisten sekä pääosin puustoltaan luonnontilaisen kaltaisten kangas-, lehto- ja kalliometsien, lahoppuustoisen ruohoturvekankaan sekä vesitaloudeltaan luonnontilaisen korven kokonaisuus (kartta 1, valokuvat ohessa ja liitteessä 2) on pinta-alaltaan yli 13 ha. Tällainen luontokohde on jo pinta-alansa vuoksi luontoarvoiltaan merkittävä 2020-luvun Kirkkonummella ja laajemminkin Etelä-Suomessa. Arviomme mukaan kohde täyttää Uudenmaan liiton maakunnallisesti arvokkaan luontoalueen kriteerit (https://www.uudenmaanliitto.fi/files/6297/Luonnonymparistojen_arvottamisen_kriteeristo_Uudella_emaalle_E119.pdf) luontotyyppitason yhdistelmäkriteerien sekä todettujen lajistoarvojensa perusteella. Arvokas alue saattaa jatkua vielä etelään urheilupuiston alueelle sekä Vuorenmäen kallioalueen pohjoisosaan ja pohjoispuolelle.

Alueella tehdyissä luontoselvityksissä alue on todettu merkittäväksi liito-oravien ydinalueeksi. Myös keväällä 2019 tehdyillä luontojärjestökäynneillä eri puolilta aluetta havaittiin liito-oravien papanoita, lisäksi talvella 2020 havaittiin liito-oravan aktiivisuutta suunnitellun rakentamisalueen eteläosassa.

Luontojärjestöjen organisoimat maastokäynnit ovat todentaneet alueen lahoppuustoisten biotooppien olevan merkittäviä myös muun uhanalaisen ja vaateliaan lajiston kannalta. Lokakuussa 2019 tehdyillä lajiharrastajien maastokäynnillä alueelta paikannettiin Kirkkonummen oloissa merkittävä keskittymä erittäin uhanalaista lahokaviosammalta. Lisäksi alueelta tehtiin havaintoja useista muista vaateliaista, merkittäviä vanhan metsän arvoja ilmentävistä lajeista (liitteet 3-5).

Kartta 1: Arviomme mukaan Uudenmaan liiton maakunnallisesti arvokkaan luontoalueen kriteerit täyttävä alue ja ?-merkeillä alueet, joiden luontoarvoihin emme ole perehtyneet. (0 m² ei tarkoitusta, vahinkopiirros pohjakartassa).

Kaavan toteuttamiskelpoisuudesta

Kaavaehdotus on toteuttamiskelvoton sekä lainsäädännön kannalta moniongelmainen. Kaavaehdotuksen mukainen maankäyttö, erityisesti esitetyt pientalojen korttelialueet, niiden vaatimat kadut ja yleiset pysäköintialueet, tuhoaa keskeisen osan maakunnallisesti arvokkaasta luontoalueesta. Tätä on syytä pitää asemakaavan sisältövaatimukseen kuuluvien luontoarvojen vaalimisveloitteen vastaisena. Esitetty maankäyttö tuhoaisi pääosan luonnonsuojelulain suojeleman lahakaviosammalen merkittävästä esiintymiskeskittymästä sekä heikentäisi osaltaan liito-oravan ydinaluetta, todennäköisemmin ydinalueita. Jälkimmäiset suojeltaviin lajeihin kohdistuvat vaikutukset tekevät kaavasta myös luonnonsuojelulain vastaisen.

Esitämme alueen asemakaavoituksesta luopumista.

Muuta

Kaava-alue on keskeinen osa Veikkolan eteläpuolista metsäisten alueiden kokonaisuutta. Sen säilyttäminen rakentamattomana turvaisi osaltaan myös Veikkolan nykyisten ja tulevien asukkaiden tarvitsemat lähivirkistysalueet. Nykyisessä, pitkään ilman metsänhoitoa kehittyneessä tilassa alue tarjoaa ulkoiluun ja luonnontarkkailuun luonnontilaisemman vaihtoehdon kuin Veikkolan urheilupuisto, joka on pirstottu metsänhakuilla ja frisbeegolfradalla sekä useilla ulkoluteilla.

Korpi lounaispuolelta kuvattuna, METSO I korpea, kuva: Laura Räsänen

Kommentteja eräistä kaavaehdotuksen maankäyttöratkaisuista

a) Ohjeelliselle alueelliselle hulevesijärjestelmälle varattu alueen osa

Pohjoisempi hulevesijärjestelmä on kaavaehdotuksessa sijoitettu osin vesitaloudeltaan luonnontilaisen kaltaiseen korpeen (erittäin uhanalainen luontotyyppi), osin sen lahoppuustoiseen turvekangasreunaan, jolla on merkitystä muun muassa lahokaviosammalelle.

b) Lillberganpolku

Luonnontilaisen kaltaiseen korven ja kalliojyrkänteen yhtymäkohta ei ole sovelias paikka kevyenliikenteen väylälle luontoarvojen, korven vesitalouden eikä virkistysarvojen säilyttämisen kannalta. Lisäksi Lillberganpolku on linjattu kulkemaan rinnakkain toisen ulkoilureitin kanssa, tämä tarkoittaisi sekä metsäisen ulkoiluympäristön että rahan haaskausta. Valitettavasti vastaava kaavakömmähdys on toteutettu ainakin Masalassa.

c) Kaava-alueen lounaisosa

Ranta-alueiden säilyttäminen muuttuvan maankäytön ulkopuolella turvaisi osaltaan vapaita luonnontilaisen kaltaisia rantoja Veikkolan alueella yleiseen virkistyskäyttöön. Tällaisia ranta-alueita on Veikkolan alueella säilynyt niukasti. Luontojärjestöt eivät ole maastokäynneillään perehtyneet ranta-alueiden mahdollisiin luontoarvoihin, joten on mahdollista, että niidenkin alueelle on jäänyt tunnistamattomia olennaisia luontoarvoja.

d) Kunnan palstan koillis- ja pohjoisosan metsät

Kirkkonummen kunnan maat on kokonaisuudessaan esitetty VU-alueeksi (virkistys- ja urheilupalveluiden alue) eli osaksi Veikkolan urheilupuistoa. Vuorenmäki ja Lillbergan yksityismaapalstan eteläpuoliset luonnontilaisen kaltaiset rinne- ja kalliometsät tulisi osoittaa VL/luo-alueeksi kaavamääräyksellä, joka estää niiden arvojen heikentämisen kunnan metsänhoidolla tai urheilupuiston harkitsemattomalla kehittämisellä.

Kirkkonummella 14.12.2020

Kirkkonummen ympäristöyhdistys ry

Laura Räsänen, pj

Riitta Hukkanen, siht.

Liitteet ja kartta:

Kartta 1. Maakunnallisesti arvokkaan luontoalueen rajausta, tässä asiakirjassa.

Liite 2. Valokuvia Veikkolanpuron luontoarvoista, osa tässä asiakirjassa.

Liite 3. Muistio maastokäynnistä Veikkolanpuro II kaava-alueella 13.10.2019 (Olli Manninen, Sofia Koistinen & Nico Niemenmaa)

Liite 4. Lahokaviosammalen ydinaluerajaus sekä muut havaitut vaateliaat lajit

Liite 5. Sijaintikoordinaatit 13.10.2019 maastokäynnin havainnoista

Kaava-alueelle sijoittuva yhtenäinen, lahoppuustoisten sekä pääosin puustoltaan luonnontilaisen